

Irodalom / Recenzió / Járvás Péter

Valahol végtelenül üdítő olyan szépirodalmat olvasni, aminek ennyire nincsenek mélyrétegei. Kerékgyártó könyve kópéregény, a Tersánszky-féle Kakuk Marci-szövegek egyenesági leszármazottja, elbeszélője pedig a populáris kultúra szeretnivaló trickstere, az örök világcsavargó, akit most éppen Fecske Milánnak* hívnak. No most Fecske Milán nem egy filozofikus elme, az életet úgy képzei el, mint egy nagy puncsostálat, amit egyszerűen ki kell szürcsölni. Persze lesz olyan, hogy a nagy szürcsölés közben ráharapunk egy szegfűszegre, esetleg egy meggyagra, ami kellemetlen - de összességében mégis elmondható, hogy más értelme nincs a létezésnek, mint a szürcsölés.

A Fecske-féle létpuncs fő összetevői pediglen a következők:

- 1.) Utazás
- 2.) Csajozás
- 3.) Evés
- 4.) Danolás

Ebből fakadóan a regény gerince az, hogy hősünk valahogy összegereblyéz egy szerény összeget, amiből kalandos kirándulást tesz Föld Anya valamelyik testtájára, ahol helyi specialitásokat fogyaszt, nőkkel igyekszik vízszintes pozícióba kerülni, és időnként furulyázik, énekel, esetleg táncol. Ezt így összefoglaló néven "kaland"-nak nevezzük. Ezeket a kalandokat Milán a maga közvetlen tónusában osztja meg velünk, nekünk meg nincs más

dolgunk, mint a.) elhinni b.) élvezni vele együtt. Utóbbiban segítségünkre van Kerékgyártó gördülékeny, lendületes stílusa is: az egzotikus tájak és szokások leírásai érdekfeszítőek és informatívak, mintha egy jobbfejű Panoráma útikönyvet lapozgatnánk, a dalbetétek bizonytalansággal számíthatnak a néprajzos olvasók érdeklődésére, az ételek pedig olyan gusztán vannak leírva, hogy tényleg étvágyat kapunk rájuk**. Az egész szöveget habkönnyű desszert, ami sokkal kevésbé terheli meg a gyomrot, mint bármi, amit Fecske Milán a regényben elfogyaszt. Nincsenek nehezen feldolgozható morális feladványok, kétértelműségek, ha akad is holmi aktuálpolitikai áthallás a regény vége felé, az is csak történetelemként szerepel, újabb láncszemként Fecske végtelen kalandlángolatában, nem kell belőle nagy ügyet csinálni.

De azért "üzenet" (ezt így mondom, óvatosan, idézőjelben, hogy meg ne ijedjen tőle senki) van. Mégpedig az, hogy a világ szép, a világ gazdag, a világ sokszínű - csak tudni kell, honnan nézzük. Ez a sokszínűség pedig jobb tanítómester, mint ezer év köldöknézés egy fügefa alatt.

* Hogy Fecske tudatosan Kakuk Marci-klón, az ugye már a névválasztásból is egyértelmű. Csak hát ugye amíg a kakukk olyan madár, ami idegen fészket keres, amibe beletojhat, aztán továbbáll, a fecske folyton hazatér. Amíg le nem verik a fészket.

** Hogy a csajozáshoz is gusztust kapunk-e, azt - feltételezem - embere válogatja. Magam úgy éreztem, Kerékgyártó egyenletesebb teljesítményt nyújt a nagy tényér szaftos ételcsodák leírása során, mint amikor a szexuális aktusok viharos óceánján vitorlázik.

Pesti Kalligram, 425 oldal, Kiadás éve:2023